

Després dels assassinats racistes del passat 17 de juny, la bandera confederada és repudida per molta gent.



Arreu dels Estats Units creix la pressió contra l'exhibició de la bandera confederada, anomenada Emblema Impol·lut o, també, *Dixie*, el nom pel qual igualment són coneguts els estats del sud que formaren l'antiga Confederació durant la guerra de Secessió (1861-1865). La consideren un símbol racista, propi dels moviments a favor de la supremacia racista blanca. Molta altra gent, però, argüeix que la bandera ha mutat la seva simbologia inicial i que avui s'enarborava com a segell dels inconformistes, de la transgressió i que només una petita minoria l'usa amb l'altre sentit.

Supremacisme

Des del passat 17 de juny els favorables a la proscripció de l'Emblema s'han multiplicat. Aquell dia, Dylan Roof, un jove de 21 anys, aficionat a les armes, entrava un poc abans de les vuit del vespre a l'Església Africana Metodista Episcopal, a Charleston, Carolina del Sud. Es tracta d'un temple venerat pels activistes negres nord-americans. Fou fundat el 1816 per un líder abolicionista, Morris Brown,

D'impol·lut a repudiat

La bandera confederada és objecte d'una campanya que la vol prescriure pel fet de ser un símbol racista, tot i que molts altres la defensen com a pavelló inconformista i antiautoritari.

Reportatge de Miquel Payeras

en un moment en què aquest activisme solia portar a ser penjat pel coll d'un arbre fins a la mort. Com sempre, la major part dels feligresos eren negres. Segons els testimonis, Roof es mantingué en silenci durant prop d'una hora. De sobte, començà a insultar els presents, a cridar eslògans racistes del tipus "vosaltres violeu les nostres dones", "aneu-vos-en d'Amèrica" i frases per l'estil, tragué la pistola que portava amagada, apuntà a qui tenia més a prop i disparà. Un. Repetí l'operació. Dos.... I així fins a vuit víctimes mortals *in situ*. La novena morí a l'ambu-

lència que la traslladava a l'hospital. Tots els morts, negres. Inclòs el pastor que oficiava i un senador demòcrata de 44 anys, amb una prometedora carrera política per endavant. L'assassí fugí. No obstant, la policia, amb les dades aportades pels testimonis, no es torbà més que un parell d'hores a detenir-lo.

L'endemà, molts mitjans de comunicació reproduïren una foto del jove penjada al lloc web d'una associació supremacista blanca: se'l veu assegut, portant una pistola a la mà dreta i una bandera confederada a l'esquerra. La imatge era

clara: Rooff, un racista terrorista que enarbora l'Emblema. Quasi tothom encadenà la bandera amb la violència que havia provocat. El moviment per proscriure-la va créixer exponencialment en qüestió de dies.

L'impacte del crim racista i la pressió creixent contra la bandera féu que la governadora de l'Estat, Nikki Haley, demanés al poder legislatiu –Senat i Cambra de Representants– que iniciés aviat el procés per fer il·legal l'exhibició de l'Emblema a llocs oficials. Els senadors aprovaren la llei el passat 7 de juliol i els diputats ho feren al cap de dos dies. Carolina del Sud no serà l'únic estat que marginarà la bandera confederada. A gairebé tots els de l'antiga Confederació la pressió és molt forta perquè segueixin el mateix camí.

Complex debat

Malgrat l'associació entre el símbol confederat i el racisme, el debat, tal com deia el passat 22 de juny la BBC-World, “no és tan senzill”. En un reportatge mostrava com també molta gent fa servir la bandera amb un sentit que no té res a veure amb la violència i el segregacionisme, ni res per l'estil. Recollia l'exemple de Virginia Flaggers –literalment, ‘banderillers de Virgínia’–, creat a l'estat del mateix nom, un moviment a favor de l'Emblema. Un dels seus líders, Barry Isenhour, explicava que “la bandera és un homenatge als soldats confederats que donaren la vida per la llibertat” i, per extensió, “contra els abusius impostos” que Washington imposava. No acceptava que fos una guerra només “entre esclavistes i abolicionistes”. Tot era molt més complex, assegurava i, a més, “d'esclavitud n'hi hagué arreu, a Gran Bretanya i a altres països també i a ningú se li ocorre proscriure els seus símbols”. No dubtava a deslligar “els supremacistes, com el Klu Klux Kan” de la bandera, que “deshonoren”. Entre els actes a favor de l'Emblema que vol fer aquesta associació destaca la pretensió de confeccionar la bandera més gran mai vista i hissar-la en

uns terrenys a la rodalia de Richmond, capital de Virgínia. La polèmica que s'ha creat és enorme, sobretot després dels assassinats de Rooff.

Defensors del símbol com Isenhour sovintegen, i no només a la vella Dixie. Ho recordava fa quinze dies Chuck Thompson a *New Republic*, quizenari nord-americà d'orientació progressista: “M'agradaria que els progressistes creixessin un poc i deixessin la indignació falsa [cap a la bandera] cada vegada que algú aixeca la vella rancúnia eterna [del racisme i provoca aldarulls o assassinats com el cas de Rooff], o algú de Dixie fa un míting neoconfederat”, o quan “els del Tea Party la presenten enfront de la Casa Blanca”. Raona Thompson que res de tot això és el vertader sentit del símbol o, si més no, no n'és l'únic. “Ens agradi o no, la bandera de la Confederació és part d'un patrimoni nacional compartit per tots nosaltres”. S'equivoquen, argüeix, els que “limiten el llegat [de l'Emblema] al Sud o asseguren que no hi ha res de nou en la manera com és actualment utilitzada: com un símbol de rebel·lia i de desafiament” a l'ordre establert i contra les imposicions de tota mena. Citant un premi Pulitzer, Tony Horwitz, Thompson argumenta que “la metamorfosi més profunda i inesperada de la bandera” ha estat passar de ser “la dels camps de batalla dels estats esclavistes a emblema quasi nacional” de l'inconformisme: “Avui és una manera de dir ‘ves-te'n a la merda’ i “és el talismà contra la cultura dominant”. Encara més: s'ha convertit “en un poderós símbol antiautoritari que ha estat adoptat, en un moment o un altre, per faccions independentistes d'Israel, d'Irlanda del Nord i de la Geòrgia soviètica”. I conclou: “Si algú pensa que qui porta la bandera és un racista, això senzillament no és cert. Amb l'excepció d'un percentatge minúscul de desviats –i mai no hem de menystenir el seu poder–, cap de les persones que agiten la bandera o l'aferren al para-xocs ho fan perquè estigui advocant per la reimposició de l'esclavitud en el món”. •

El Temps

Nova maqueta

Nous opinants

Nou format

Nou Temps



Ja al teu quiosc

Per fer-te
subscriber entra a
www.eltamps.cat
escriu-nos a
[subscripcions@
eltamps.cat](mailto:subscripcions@eltamps.cat)
o telefona al
902131025.

Us atendrem de
9.00 a 14.00 hores